

Leirfjord kommune
- muligheter på land og på vann

Forslag til kommunal planstrategi 2020-2024

SAK.NR.:19/1008

SIST REDIGERT: 07.10.2020

VEDTATT AV KOMMUNESTYRET: 24.09.20

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1 Kommunal planstrategi – et verktøy for planlegging	3
1.2 Plansystemets hierarki	3
1.3 Innspill til planstrategi	4
2. Overordnede retningslinjer	5
2.2 Nasjonale forventninger	5
2.3 Regional forventninger	6
Planstrategi for Nordland 2016-2020	6
3. Planstrategi forrige periode 2016-2019	7
3.1. Sammendrag i hovedtrekk	7
4. Lokale utviklingstrekk og utfordringer i perioden 2020-2024	8
4.1 Framdriftsplan, organisering og kunnskapsgrunnlaget.....	8
4.2 Utvikling og utfordringer i Leirfjord kommune	9
4.2.1 Samarbeid og samordning i kommunen	9
4.2.2 Næringsliv og sysselsetting	10
4.2.3 Areal og transportstrategier, natur- og friluftsområder.....	11
4.2.4 Boligtilbud og gode bomiljø.....	12
4.2.5 Folkehelse og levekår	14
4.2.6 Demografi og samfunnsutvikling	14
4.2.7 Oppvekstmiljø for barn og unge	16
4.2.8 Klima og miljø.....	17
5. Prioriterte planoppgaver i perioden 2020-2024	19

1. Innledning

1.1 Kommunal planstrategi – et verktøy for planlegging

Kommunal planstrategi skal vurdere framtidige, interne og eksterne utfordringer og utviklingstrekk som kan få betydning for kommunenes strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling. Planstrategien er et egnet verktøy for å vurdere kommunedelplaner, tema- og sektor(fag)planer. Den kommunale planstrategien er ikke en plan, men er retningsgivende for kommunens planlegging og har ingen direkte rettsvirkning for kommunens innbyggere. Det kan derved ikke fremmes innsigelse mot kommunal planstrategi. Av konkrete oppgaver skal planstrategien vurdere planbehov i henhold til:

- langsiktig arealplanlegging
- miljøutfordringer
- kommunens plansystem, planressurser og samlede planbehov i kommunestyreperioden

I all hovedsak er det opp til den enkelte kommune å beslutte planstrategiens struktur, omfang, innhold og fokusområder, men plan- og bygningsloven §10-1 legger noen retningslinjer for innholdet i planstrategien.

1.2 Plansystemets hierarki

Et gjennomtenkt plansystem er viktig for å sikre hensiktsmessig gjennomføring av vedtatte kommunale målsettinger. Noen planer skal danne overordnede målsettinger og strategier, og andre planer skal vise hvordan målsettingene kan oppfylles.

Kommuneplanen er kommunenes sektorovergripende, overordnede styringsdokument som gir rammer for utvikling av kommunesamfunnet og forvaltning av arealressursene. Den definerer kommunens visjoner og verdier, samt langsiktige mål og strategier knyttet til handlings- og økonomidel, som revideres årlig med prioriteringer. Kommuneplanen er oppdelt i samfunns- og arealdel og ses i et 4-12-års perspektiv.

Kommunedelplan er planer for bestemte arealbruksområder, temaer eller virksomhetsområder og skal ha en fireårig handlingsdel som rulleres årlig. Kommunedelplaner må følge plan- og bygningslovens krav om planprogram, medvirkning, høringsperiode og handlingsdel. En kommunedelplan om areal har samme juridiske virkning som en kommuneplan.

Beredskapsplaner er enkle planer som beskriver hva som må gjøres i ulike krisesituasjoner.

For at kommunen skal være godt forberedt på å håndtere ulykker og hendelser, bør det lages en beredskapsplan. Kommunen må lage en plan for hver eventuelle hendelse og den skal være tilpasset virksomhetens forhold.

Handlingsdel med økonomiplan revideres årlig og tildeles årlig ressurser i årsbudsjett for gjennomføring av tiltak innenfor vedtatt planstrategi. Handlingsplanen beskriver hvordan planene skal følges opp under valgperioden, eller lengre. Det er viktig at kommunens planlegging bygger på økonomiske og andre ressursmessige forutsetninger for gjennomføring, og skal ikke være mer omfattende enn nødvendig.

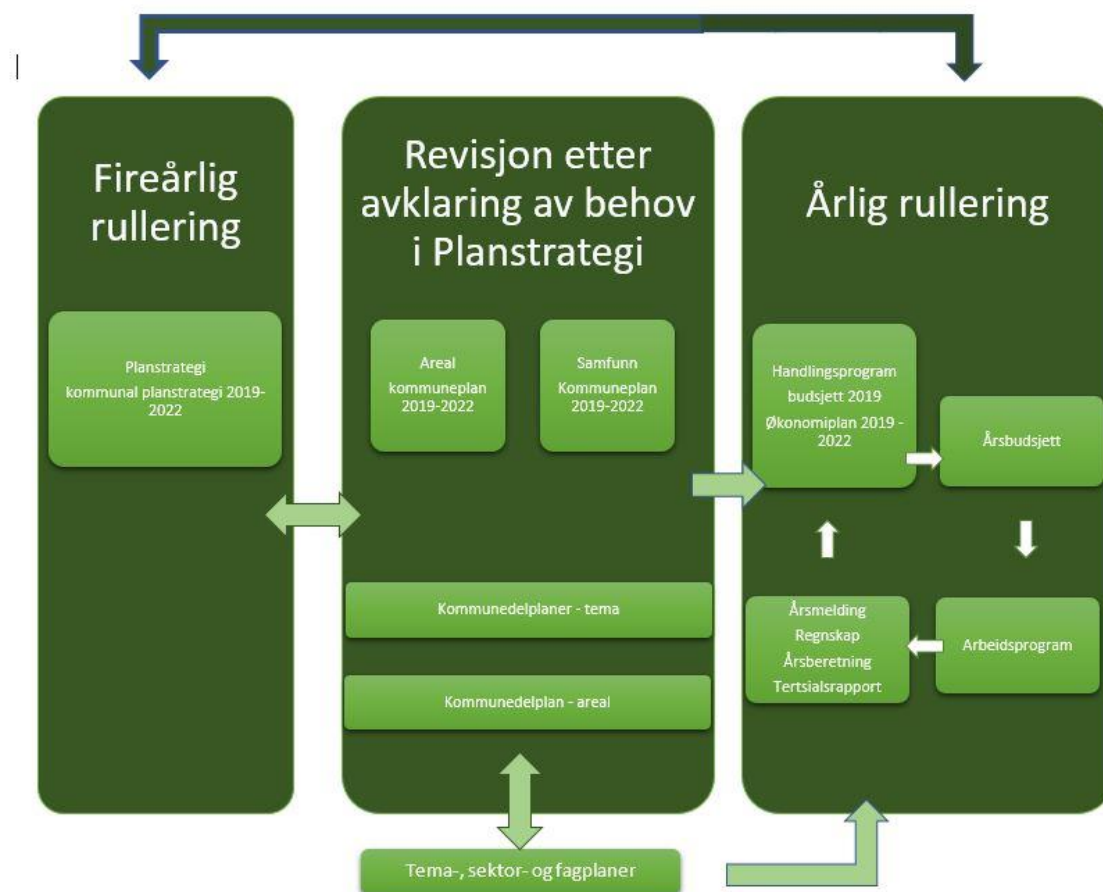

Fig 1. Det kommunale plansystemet med «års-hjulet» og «fireårshjulet» der kommunal planstrategi, kommuneplanens handlingsdel med økonomiplan utgjør «stammen».

1.3 Innspill til planstrategi

Det er kommet inn 2 innspill til planstrategi. En fra Fylkesmannen i Nordland og en fra Tverlandet Grendeutvalg. Nordland Fylkeskommunen hadde ingen merknader. Innspillene fra Fylkesmannen retter seg helt eller delvis mot planprogrammet og kommuneplanen samfunnsdel og arealdel. Merknader fra Tverlandet Grendeutvalg retter seg helt mot kommuneplanen arealdel og samfunnsdel. Innspillene vil ikke bli listet opp og kommentert i dette dokumentet. Merknader er listet opp og kommentert i saksframlegget. I tillegg er fullstendige innspill vedlagt til saksdokumentene. Planstrategi er justert i forhold til noen innkomne merknader.

2. Overordnede retningslinjer

2.1 FNs bærekraftsmål

Gjennom FNs bærekraftsmål, er det 193 medlemslandene, inkludert Norge forpliktet for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål er verdens arbeidsplan og er derfor et naturlig utgangspunkt for nasjonale og regionale mål. Disse målene skal legges til grunn for arbeidet med kommuneplan for Leirfjord kommune. Planarbeidet skal vise hvordan Leirfjord kommune bidrar til å nå målene. Kommuneplanen skal bygges opp etter disse målområdene sånn at de vil være gjenkjennbare over tid.

2.2 Nasjonale forventninger

For å fremme en bærekraftig utvikling har regjeringen formulert hvilke forventninger som skal legges til grunn bærekraftig utvikling.

De nasjonale forventningene definerer mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer at nasjonen som helhet, fylkeskommunene og kommunene legger særlig vekt på i planleggingen i årene som kommer. Kommunen har ansvar for å finne helhetlige løsninger som er i tråd med blant annet følgende nasjonale forventninger som Kommunal- og moderniseringsdepartementet har valgt at fokusere på for perioden 2019-2022:

1) Planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling basert på:

- FNs bærekraftsmål som grunnlag for regional og kommunal planlegging

- Tydelig retning for samfunnsutvikling
- Effektive og kunnskapsbaserte planprosesser
- God gjennomføring av arealplaner
- Økt bruk av digitale verktøy i planleggingen

2) **Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet:**

- Næringsutvikling gir grunnlag for velferd
- Et samfunn med lave utslipp, som er trygt og tilpasset klimaendringene
- Aktiv forvaltning av natur- og kulturminneverdier
- Ressursbasert næringsutvikling

3) **Bærekraftig areal – og transportutvikling**

- Styrket knutepunkt utvikling
- Mer vekt på regionale løsninger

4) **Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve**

- Åpne og inkluderende
- Trygge og helsefremmende
- Kvalitet i våre fysiske omgivelser
- Levende sentrumsområder

Disse 4 hovedtemaene danner grunnlag for forventninger til fylkeskommunene og kommunene.

2.3 Regional forventninger

Planstrategi for Nordland 2016-2020

Regional planstrategi er det eneste obligatoriske planverktøyet på regionalt nivå. Den utarbeides av fylkeskommunen (regional myndighet) i samarbeid med kommuner, statlige organer, organisasjoner og institusjoner som blir berørt av planarbeidet.

Fylkesplan for Nordland 2013-2025

Fylkesplanen for Nordland 2013-2025 er en plan som gir grunnlag for den helhetlige utviklingen i fylket. Gjeldende fylkesplan for Nordland 2013-2025 gir visjonen for Nordland følgende hovedambisjoner:

- Aktivt liv og et inkluderende samfunn
- Attraktivt Nordland
- Nyskapende Nordland

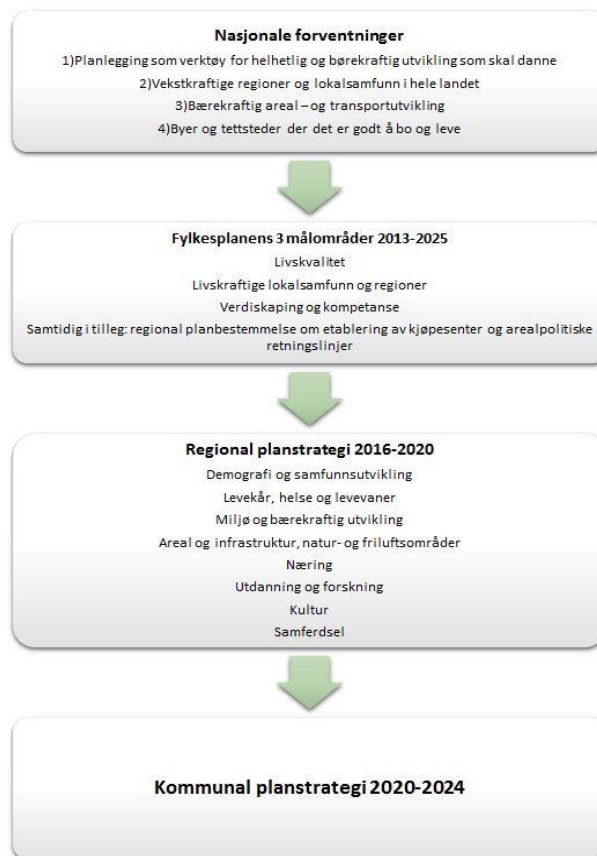

Fig 2. Sammenheng mellom Nasjonale forventninger, fylkets målområder 2013-2025

3. Planstrategi forrige periode 2016-2019

3.1. Sammendrag i hovedtrekk

I arbeidet med utarbeidelse av planstrategi 2016-2019 er det gjort en systematisk vurdering av gjeldende planer.

Vurdering av kunnskapsgrunnlaget var knyttet til utfordringer og utviklingstrekk innenfor følgende tema:

- Demografi og samfunnsutvikling
- Levekår, helse og levevaner
- Miljø og bærekraftig utvikling

- Areal og infrastruktur, natur- og friluftsområder
- Næringsliv og sysselsetting
- Barnehage, skole og oppvekst
- Kultur
- Kommunen som organisasjon og tjenestetilbud

Innenfor valgperioden 2020-2024 er det aktuelt å vurdere hvilke av disse planer, som ikke lengre er i tråd med overordnede rammer, lover etc. skal utgå, hvilke som erstattes med nye, samt hvilke planer som skal revideres helt eller delvis.

4. Lokale utviklingstrekk og utfordringer i perioden 2020-2024

4.1 Framdriftsplan, organisering og kunnskapsgrunnlaget

Samhandling med regionale myndigheter og nabokommuner skjer gjennom offentliggjøring av planforslaget. Da bør alle synspunkter fra statlige og regionale myndigheter og nabokommuner innhentes og kommenteres.

Det har vært møter med kommuneledelsen, som har gitt grunnlag for utarbeidelse av ny planstrategi. For vurdering har man brukt tilgjengelig statistiske data, kartportaler samt gjennomgang av gjeldende planregister og nye behov som har dukket opp innenfor kommunes virksomhetsområder.

Vurdering av kunnskapsgrunnlaget knyttes til utfordringer og utviklingstrekk innenfor følgende tema:

- Samarbeid og samordning i kommunen
- Næringsliv og sysselsetting
- Areal- og transportstrategier, natur- og friluftsområder
- Boligtilbud og gode bomiljø
- Levekår og folkehelse
- Demografi og samfunnsutvikling
- Oppvekstmiljø for barn og unge
- Klima og miljø

I den videre prosessen med planprogram for kommuneplan samfunnsdel og arealdel, velges det satsingsområdene som skal gå fra av de prioriterte bærekraftsmålene.

Planstrategi 2020-2024 inneholder en oversikt over kommunens planoppgaver og hvilke planer som skal inngå for gjeldende planperiode.

I følge folkehelseloven skal kommunens helsetilstand være dokumentert knyttet opp mot påvirkningsfaktorer og ligge til grunn for utarbeidelse av kommunal planstrategi. Kommuneplan (samfunnsdel og arealdel) kan brukes som informasjonsbase, men denne må revideres og er deretter et mindre relevant kunnskapsgrunnlag.

Utgangspunktet for adekvat kunnskapsgrunnlag har ved utarbeidelse av denne planstrategi vært nåværende kommunestruktur og behov for bedre samordning mellom virksomhetene.

I arbeidet med utarbeidelse av planstrategi er det gjennomført en systematisk vurdering av gjeldende planer, og behov for endringer.

Kunnskapsgrunnlaget utarbeidet i 2019 gir kommunen et klart bilde av hva som er Leirfjord sine utfordringer og ressurser. Det fremkommet over 30 ulike utfordringer og ca. 10 positive trekk i kommunen. Konsekvenser og årsaksforhold ble vurdert og sett opp imot sosial ulikhet i helse.

Basert på vurderinger som kommer fram av «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Leirfjord kommune» velges det følgende positive ressurser:

- Høy forventet levealder
- De fleste elevene på ungdomstrinnet trives på skolen.
- Leirfjord kommune satser på å gi barn en god oppvekst. Flere tiltak er iverksatt for å sikre en god tverrfaglig oppfølging av barna i kommunen.
- Leirfjord kommune har god tilgang til områder for lek, fysisk aktivitet, rekreasjon og friluftsliv.

Dokumentet «Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Leirfjord kommune» peker på ca. 30 ulike utfordringer. For folkehelsen er disse viktigste hovedutfordringer valgt ut i Leirfjord:

- Mange barn som vokser opp i lavinntektsfamilier
- Få arbeidsplasser, svært mange utpendlere og for mange som faller ut av arbeidslivet
- Høy andel elever som er på laveste mestringsnivå i lesing og regning.
- Andelen som fullfører videregående skole må økes.
- Høy andel med overvekt og fedme i Leirfjord
- Mange oppfyller ikke aktivitetsanbefalingene og er for inaktive
- Ensomhet, utenforskap og psykiske plager både hos unge og eldre

4.2 Utvikling og utfordringer i Leirfjord kommune

4.2.1 Samarbeid og samordning i kommunen

Kompetanse, samarbeid, samordning, tjenestetilbud og kommunen som organisasjon

Kommuneplanens samfunns- og arealdel er utarbeidet 2003. En revidering kan bety at man må gjøre revidering av andre fag- og temaplaner. I tillegg kan endringer i kommunestruktur medføre at planer som inngår i interkommunal og regional planlegging trenger oppdatering.

19.02.2016 vedtok kommunestyret, i sak 6/16, strategisk kompetanseplan. Planen legger føringer for det videre arbeidet og kartlegging av kompetanse og behov for fremtidig kompetanse i hver

enkelt virksomhet. Både endringer i oppgavene/ansvarsområdene til kommunen, stor andel av personale med høy alder og endring i økonomiske rammebetingelser, gjør at fokus på kompetanseutvikling og rekruttering blir et viktig redskap fremover. Kompetanseplanen gir føringer for virksomhetene når de skal utarbeide sine egne handlingsplaner. Der vil behovet, både for arbeidsgiver og medarbeidere, bli tatt inn i en konkret handlingsplan, blant annet som grunnlag for kommende budsjettprosess. Handlingsplanene vil bli rullert hvert år i forkant av budsjettprosessen.

Samarbeid med andre kommuner

I arbeidet med revidering av kommunens planstrategi for perioden 2020-2024, er det opp til kommunen å vurdere om det er hensiktsmessig med interkommunalt plansamarbeid. Et eksempel for interkommunalt samarbeid i Leirfjord kommune er «Plan for forvaltning av hjortevilt», «Kystsonenplan for Helgeland» og «Klima og Energi plan». Det er mulig at kommunen samarbeider når det er hensiktsmessig at samordne bestandsplanleggingen over kommunegrenser. Aktuelle tema er beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på naturmangfold, jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på veg og bane.

I høsten 2015 har det vært en rådgivende folkeavstemming i kommunen. Resultatet viser at innbyggere ikke ønsker kommunesammenslåing. Hvis det likevel skulle skje i framtiden ønsker man helst en sammenslåing med Alstahaug kommune.

En revidering av kommuneplanen samfunns- og areal kan bety at for å oppnå helhetlige og samordnete løsninger trenger man gjøre revidering av andre fag- og temaplaner som har berøringspunkter knyttet til noen temaområder, ved samme tidspunkt. I tillegg kan endringer i kommunestruktur medføre at planer som inngår i interkommunal og regional planlegging trenger oppdatering.

4.2.2 Næringsliv og sysselsetting

Næringsutvikling og pendling

Leirfjord kommune ønsker å være en kommune hvor lokale og eksterne aktører skal etablere/videreutvikle seg. Kommune er i stor grad en pendlerkommune, og mange har sin arbeidsplass i nabokommuner. Derfor satser kommunen på gode kollektivtransportløsninger for de som pendler. Åpning av Tøventunnelen i 2014 økte interessen for Leiraområdet med nye arealformål, fokus på næring og allmenn tjenesteyting. Vedtatt «Næringsplan» åpner opp for en bredere arena for samarbeid mellom kommunene i HALD- og Vefsnregionen, som kan gi økt etterspørsel etter næringsareal i Leirfjord kommune. Hvor stor etterspørsel det vil være på areal for forskjellige formål er pr. dag vanskelig å si noe om, men økt utviklingsaktivitet i kommunen vil gi konsekvenser for vurderingene i den kommunale planstrategien.

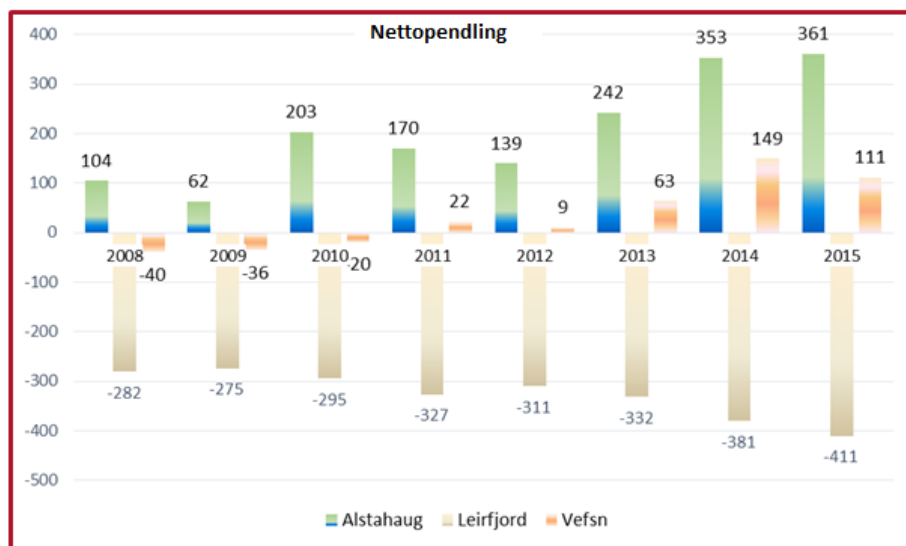

Fig.3 Nettopendling i kommunene Leirfjord, Alstahaug og Vefsn under periode 2008-2015, kilde: Statistikkbase Nordland fylkeskommune

Diagrammet ovenfor viser at det i Leirfjord kommune er mange som pendler ut av kommunen, samt at det fra år 2008 til år 2015 har vært en økning på 46 prosent i antall som pendlere fra kommunen. I henhold til de nasjonale retningslinjene; samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og framtidsrettet næringsutvikling, kan det være ønskelig at satse på at få flere arbeidsplasser i kommunen.

Landbruk og reindrift

Landbruket og utmarksressursene i Leirfjord er viktige for matproduksjon, bosetting, verdiskapning, kulturlandskap og som grunnlag for nye, grønne næringer. Landbruk er den desidert største næringen i kommunen og er den sektoren (bortsett fra offentlig sektor) som sysselsetter flest personer i kommunen. Det vil være viktig for Leirfjord kommune at landbrukssektoren sikres nok, og riktige, arealer for videre utvikling. Landbruksnæringene (jordbruk, skogbruk og reindrift) kan bidra til å løse utfordringer og snu uønskede utviklingstrekk i kommunen. Reindriften er mange steder en forutsetning for utvikling av samisk språk og kultur.

Turisme

Det er få områder avsatt til turistformål. Bærekraftig turisme kan være en viktig vekstnæring for kommunen framover. Reiseliv vil kunne være med på å opprettholde og videreutvikle lokalsamfunnet. Det er en rekke reiselivsbedrifter samt mange ledige hyttetomter/fritidshytter i kommunen. Det fins et stort potensiale for å øke den turistbaserte næringen, reiseliv.

4.2.3 Areal og transportstrategier, natur- og friluftsområder

Et overordnet mål for arealforvaltningen i Nordland er at arealforvaltningen skal være bærekraftig og gi forutsigbare rammer for næringslivet og befolkningen. Forvaltningen skal skje

på grunnlag av kunnskap og oppdatert kommuneplanen. Arealdelen skal synliggjøre sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og ulike typer arealbruk. Den skal også angi rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk knyttet til hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av ny areal.

Planer som berør infrastruktur, for eksempel vedlikehold av veier og bygninger bør ses i sammenheng for å oppnå helhetlig planlegging.

Det er gang- og sykkelvei bare på enkelte vegstrekninger helt sentralt på Leland. Det er stort behov for gang- og sykkelveg langs fylkesvei 17 fra Meisfjord til Neshøgda. Veistrekningen kunne vært benyttet til aktiv transport for svært mange flere på vei til arbeid og skole, men veien oppleves som trafikkfarlig og brukes lite av gående og syklende.

Sentrum er et knutepunkt, med handel og service samt møteplass som forsterker kommunens identitet. Et godt sentrum, gir mer attraktivitet for innbyggere og næringsliv.

Kartleggingen viser at kommunen har mange og store områder for friluftsliv. Både fjell, skog, sjø, elver, badeplasser og områder med kulturhistorisk verdi. Fysak i Leirfjord har skiltet og annonsert 10 fjelltrimturer og flere turløyper.

Leirfjord har et godt tilbud til dem som ønsker å gå på ski. Lysløyper på Leland, Kviting, Bakken og Tovåsen. Lengre preparert løype i Randalen. Akebakke på Leland med belysning. Det finnes en del gapahuker, bålplasser samme gammer og lignende som fritt kan benyttes av f. eks barnefamilier, men kommunen har ingen oversikt over disse.

Kommunen har en god del friluftsutstyr som lånes ut til dem som ønsker det gjennom servicekontoret. Ordningen er nok for lite kjent for dem som har størst behov for det.

Naturmangfold

Leirfjord kommune planlegger, i løpet av arbeidet med kommuneplan, å skape oversikt og synliggjøre naturmangfold samt. Viktige områder for biologisk mangfold og landskap. Dette arbeidet skal danne grunnlag for fastsetting av kommunale arealstrategier i samfunnsdelen og i videre kommunal arealplanlegging. Områder med særskilt verdi for naturmangfoldet blir tatt hensyn til i den fysiske planlegginga.

4.2.4 Boligtilbud og gode bomiljø

Leirfjord kommune skal være et attraktivt sted å bosette seg, og det er nødvendig å rette oppmerksomhet mot tiltak som gjør at unge velger å etablere seg i kommunen. I tillegg ligger det et sannsynlig potensial i å satse mer systematisk på utenlandsk arbeidsinnvandring. Innvandring utgjør et hovedbidrag i å opprettholde dagens folketall. Kommunen har identifisert flere boligsosiale utfordringer som omhandler vanskeligstilte på boligmarkedet. Dialog mellom utbygningsaktører og kommunen som reguleringsmyndighet er nødvendig for å nå utbyggingspolitiske mål på en god måte.

I Leirfjord kommune vil det være et primært mål å avdekke framtidige boligbehov på grunn av generell økt befolkningsvekst. Aldersgruppen 19-24 trenger også bolig som utflyttere fra familiehjemmet. Eldre andel av befolkningen er økende. Fra et samfunnsperspektiv betyr dette at man trenger boliger som er tilpasset ulike aldersgruppers behov.

Kartlegging og beregninger viser at det fortsatt er nødvendig at kommunen sørger for ytterligere utbygging av omsorgsboliger med tilknyttede tjenester. Slike boliger gjør at den enkelte kan bo trygt i eget hjem. Bemannede omsorgsboliger reduserer press på sykehjems plasser. Leirfjord kommune har i samarbeid med Leirfjord boligstiftelse bygd 14 nye omsorgsboliger i tilknytning til sykehjemmet. En del eldre ønsker seg enkle leiligheter eller omsorgsleiligheter sentralt på Leland. Boligmassen i Leirfjord for øvrig består hovedsakelig av eneboliger. Eventuelle nye tomter avsettes i areal- og reguleringsplaner slik at disse kan bygges ut og være klare til bruk når nye behov oppstår. Før Leirfjord kommunen legger nye områder til utbyggingsformål, skal det utarbeides en oversikt som skal vise tilgjengelige tomter til utbyggingsformål. Gjennom arbeidet med kommuneplanen må det gjennomføres kartlegging av behov og videre utredninger av arealbehovet og lokalisering av boligutvikling langs fylkesveien 17. I kommunedelplan Leines er det avsatt store arealer til boligformål og næringsformål. Behovet for å avsette nye arealer må ses i sammenheng med disse arealene.

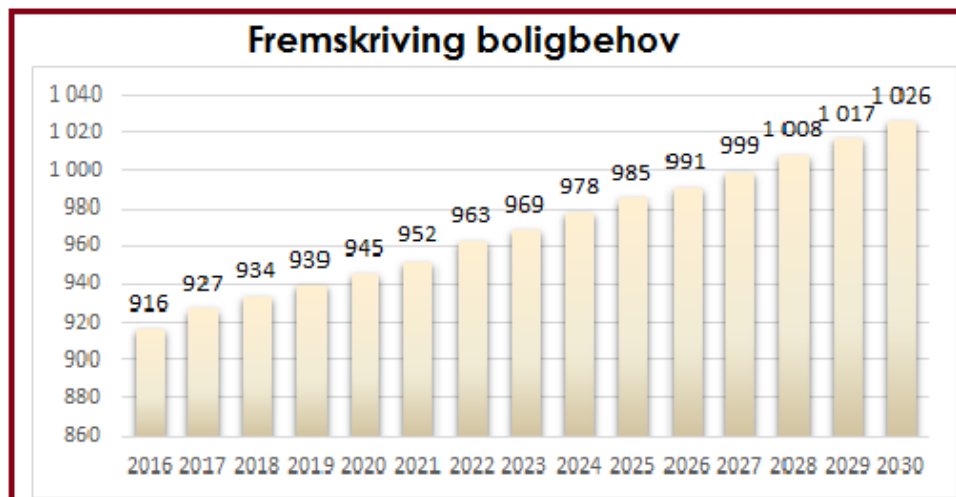

Fig. 4 Framskriving boligbehov, kilde: Nordland fylkeskommune

Fritidsbebyggelse

Leirfjord kommune har mange reguleringsplaner knyttet til fritidsbebyggelse. Det vil være viktig i kommuneplanprosessen å identifisere fremtidige områder for fritidsbebyggelse, samt fortetting og sammenknytning av eksisterende områder. Etter hvert som områder blitt avsatt til fritidsbebyggelse, samt

at flere bolig- og landbrukseiendommer benyttes til fritidsformål, har kommunen merket økt konfliktnivå mellom fastboende og fritidsbeboere. Områder regulert til fritid bør ikke legges i direkte tilknytning til områder avsatt til boligformål.

4.2.5 Folkehelse og levekår

Livsstilssykdommer har store samfunnsøkonomiske konsekvenser og er derfor et folkehelse og nasjonalt satsingsområde. Årsakene til svekket folkehelse kan være mange, for eksempel fysisk utforming av samfunnet, kosthold og livsstil. Derfor skal folkehelsearbeidet være sektorovergripende. Det etterstrebes at Leirfjord kommune skal ha et helse- og omsorgstilbud som bidrar til et selvstendig og verdig liv i livets ulike faser. Ulykker er også et helseproblem og derfor har det ulykkesforebyggende arbeid blitt utpekt som et satsingsområde innen helsefremmende og forebyggende arbeid.

4.2.6 Demografi og samfunnsutvikling

Leirfjord ønsker styrket befolkningsutvikling og vekst i næringslivet. Det er viktig å arbeide med å unngå en befolkningsnedgang slik at kommunen kan tilby god tjenesteyting.

Folketall og befolkningsendringer

I januar 2019 bodde det 2320 innbyggere i kommunen. Antallet fødsler har ligget på rundt 30 i året de siste årene, etter en periode med noe lavere fødselstall. Befolkningsprognose fra år 2015 til 2025 er en økning på cirka 8,73 prosent. Prognoser for demografisk utvikling i kommunen kan danne grunnlag for se hvilke endrede behov som kan dukke opp fremover og skape justeringer i kommunens økonomiske rammer og strategiske planer. Økt antall innflyttede vil troligvis endre alderssammensetning og befolkningspyramiden for Leirfjord kommune som helhet, og derved gi grunn for nye utfordringer, men også positive utviklingsmuligheter for kommunen, som framover antageligvis vil gi gjenspeiling i kommunal planstrategi.

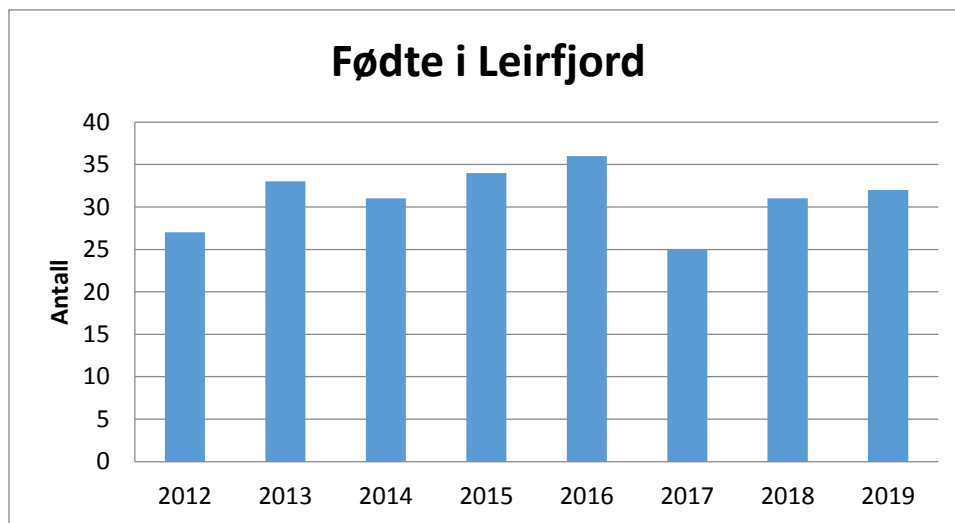

Fig.5 Antall levendefødte i løpet av et år. Som levendefødt regnes barn som viser livstegn ved fødselen. Kommunehelse statistikkbank 07.10.2020

Andel av eldre i befolkningen er økende og derfor bør kommunen sørge for utbygging av bemannede omsorgsboliger med tilknyttede tjenester. Slike boliger gjør at den enkelte kan bo trygt i eget hjem som reduserer press på sykehjems plasser.

En flerkulturell kommune

Innsatser innenfor barnehage, skole – oppvekst, for aldersgruppen 0-18 år vil under perioden 2016-2030, ha en relativt jevn utviklingstrend, men det er ikke sikkert at prognosen er oppdatert med hensyn til alle nye og forventede innvandrere. I likhet med andre grupper i samfunnet, trenger også noen innvandrere/flyktninger troligvis ekstra støtte fra skole, oppvekst og evt. helsefremmende innsats. Økning i antall eldre viser også en jevn prognose, men likevel vil det være mange som trenger pleie og ressurser fra den kommunale virksomheten.

Leirfjord kommune har en økende andel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. I 2019 var denne andelen på 13,3 %. Prosentandelen er høyere enn for Nordland (10,4 %) men betydelig lavere enn landssnittet på 17,7 %.

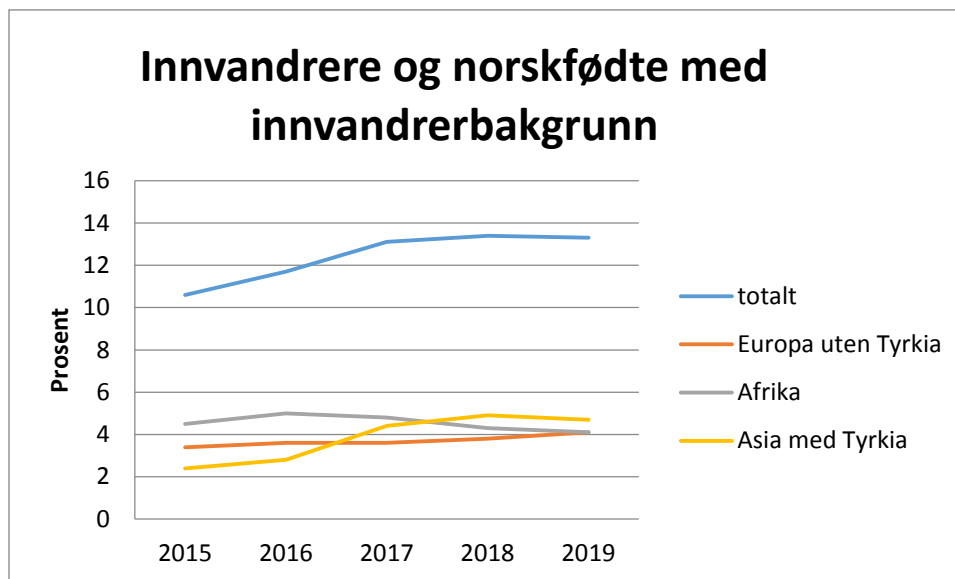

Fig.6 Antall og andel personer med to utenlands fødte foreldre og fire utenlands fødte besteforeldre registrert bosatt i Norge per 1. januar (totalt og fordelt på landbakgrunn), i prosent av befolkningen. Kommunehelse statistikkbank, 21.10.2019

Siden 2010 har det skjedd en økning av antall innvandrere med cirka 70 prosent. En sentral målsetting er at kommunen ikke ønsker å redusere utpendling fra kommunen, men også imøtekomme en bedre integrasjon. Flere nyinnflyttede flyktninger, bidrar positivt til økt innbyggertall, og det viktig at det skal bli en god integrering i deres nye samfunn.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Gode og trygge lokalsamfunn og oppvekstmiljø er viktig for innbyggere. Derfor må Leirfjord kommune være forberedt på å håndtere uønskede hendelser og trusler som samfunnet kan bli utsatt for. Samfunns- og risikoendringer medfører nye beredskapsutfordringer som stiller strengere krav til samarbeid, samordning, og ressursutnyttelse.

Gjennom lovverket er kommunen pålagt å ha en oppdatert risiko- og sårbarhetsanalyse og enkelte beredskapsplaner, som skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

4.2.7 Oppvekstmiljø for barn og unge

Gode familieforhold for barn og unge, trygge nærmiljø og gode nettverk er viktig for å sikre gode oppvekst vilkår og bedre forutsetninger for gjennomført utdanning. Et godt barnehage- og skoletilbud av høy kvalitet, fremmer barn- og ungdommers utvikling og deltakelse. Kommunale tjenestene innen oppvekst i Leirfjord består av barnehager, skoler, oppvekstsentra, helsestasjon- og skolehelsetjenesten, barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste, folkehelse- og kulturkoordinator, kulturskole, ruskonsulent og psykiatriske helsearbeidere.

Gjennom en helhetlig oppvekst skal barn og unge i Leirfjord bli rustet til å møte livets utfordringer, ta ansvar for seg selv og sitt liv, samt delta aktivt i samfunnet. Språkkompetansen til

minoritetsspråklige ansatte i barnehage og skoler virker positivt på holdninger og identitet, i tillegg er det en rettighet for elever i samedistrikt å ta til vare på samisk språk i opplæringen. Felles visjon for oppvekstsektoren «Sammen med barn og unge» understreker nettopp barnets delaktighet og barnet / den unge som aktør i eget liv.

Kultur og idrett

Kultur er en betydningsfull faktor i samfunnsutviklingen og har relevans for trivsel, og gir et fundament for økt deltakelse i samfunnet. Mange innbyggere er involverte i frivillighetsinnsatser som øker utvalg av fritidsaktiviteter.

Leirfjord kommune har mange i kulturlivet som bidrar både i lag og foreninger og som profesjonelle utøvere. Bredde og kvalitet gjenspeiler den store frivillighetsinnsatsen som preger kommunen. Aktivitet og arbeid innenfor områder man brenner for, skaper engasjement og viktige sosiale fellesskap både for den enkelte og for lokalsamfunnet.

Sektor- og fagplaner knyttet til kultur er blant annet «Museums- og kulturminneplan» og «Bibliotekplan». Bibliotekets oppgave er å drive med kunnskaps- kultur- og informasjonsformidling, og i tillegg er det en offentlig møteplass. Bibliotekenes målsetting er et klart brukerperspektiv og skal tilgodese ulike aldersgruppers behov fra en tid til en annen og være oppdatert samt i tråd med samfunnsutviklingen.

Lokalt i Leirfjord arrangeres det konserter, og det foregår en del frivillig kulturarbeid. Variasjon og hyppighet er begrenset, som man kanskje vil forvente i en liten kommune. Beboerne benytter seg også av tilbud i nabobyene, særlig Kulturbadet i Sandnessjøen.

4.2.8 Klima og miljø

Den regionale klimapolitikken er basert på blant annet følgende hovedmålsetting: Nordland fylkeskommune skal bidra til å redusere kommunenes sårbarhet for klimaendringer og styrke deres tilpasningskapasitet/evne. Kommuneplan arealdel skal fastsette mål og strategier for kommunens vassdragsforvaltning. Gjennom god vassdragsforvaltningen sikres god vannkvalitet samt vern av vassdrag med tilhørende miljøverdier. Kommunen skal i sin kommuneplan innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser og sikre mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging.

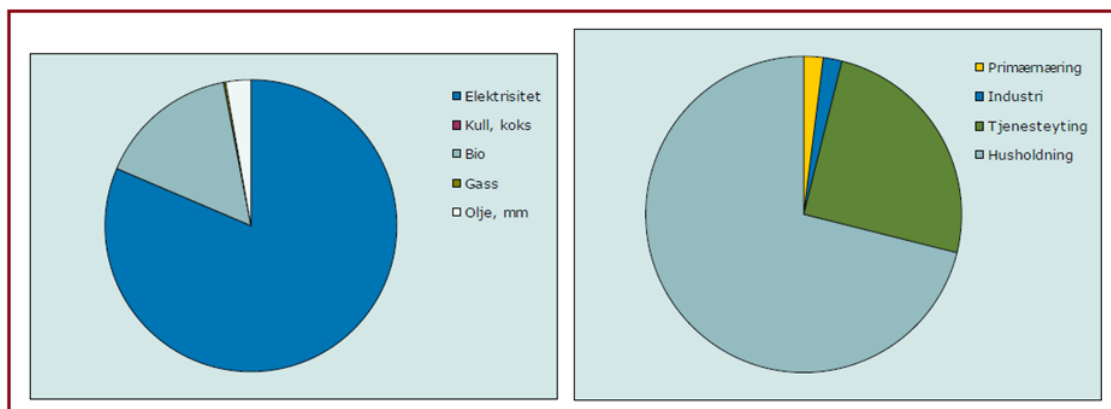

Fig.7 Energibruk fordelt på energikilde og energibruk fordelt på forbruksgruppe år 2007, kilde: Lokal energiutredning for Leirfjord kommune, 2009, Helgeland Kraft

Sammenhengen mellom disse to sirklerdiagrammer, viser at med flere innbyggere vil det antageligvis bli økt energibruk i Leirfjord kommune. Utfordringen er å finne løsninger for redusert energibruk, samt skifte til mer miljøvennlige, fornybare energikilder.

Planer som drøfter energi, klima og arealforvaltning bør ses i sammenheng ved revisjon av disse mål, fordi disse krever samordning mellom ulike tverrfaglige innsatsområder.

Leirfjord kommunes klima og energiplan (vedtatt 2010, revidert 2014), hadde som hovedmål å redusere forurensing, forebygge nye forurensinger og sikre fremtidige generasjoners livsgrunnlag. «Klima og energi plan» skal revideres i kommunal samarbeid med andre kommuner om klima og energiplanlegging gjennom «Plan og klimanettverk» i løpet av 2020-2022.

Krav til utbyggere er fastsatt i teknisk forskrift, og behøver ikke utredes ytterligere. Det må utredes hvilke områder som kan avsettes til produksjon av fornybar energi, herunder vind- og vannkraft. Forurensing, herunder avrenning til vann og vassdrag må konsekvensutredes.

Drikkevannsforsyning – og avløpstjenester

Ved vurdering av kommunens drikkevannsforsyning, må det tas hensyn til hvor stor del av befolkningen som er tilknyttet kommunale vannverk. Det er fortsatt mange av Leirfjords innbyggere som har vann av ukjent kvalitet. Med gode og sikre vann- og avløpstjenester oppnår man grunnleggende forutsetninger for miljømessige fordeler, god helse. Ved utbygging av områder, er det viktig at man ser på det lokale vann- og avløpsnett utfra en helhetlig sammenheng, også med hensyn til de utfordringer som er tilpassede i henhold til klimatiltak og håndtering av overvann.

5. Prioriterte planoppgaver i perioden 2020-2024

I kapitlet gis en oversikt over hvilke overordnede planer, reguleringsplaner og temaplaner som det er behov for å utarbeide eller rullere i perioden 2020 – 2024 for å møte de nasjonale og regionale forventningene og utfordringene kommunen står overfor.

Prioriterte planoppgaver for perioden 2020- 2024							
Forkortelser: DR/HR= hel eller delvis revisjon, Lovpålagt plan, * ny oppstart av kommuneplan							
Planoppgave	Ansvar	Vedtatte/påbegynte planer		Oppstart av nye planer/rullering eksisterende i perioden 2020-2023			
		Sist Vedtatt	Påbegynt	2020	2021	2022	2023
Kommuneplaner							
Kommuneplanens arealdel	Administrasjon	2003		x			
Kommuneplanens samfunnsdel	Administrasjon	2010	2017*	x			
Kommunedelplaner							
Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser	Folkehelsekoordinator	2019					x DR
Kommunedelplan Helse og Omsorg Inneholder: Smittevernplan Rus politisk handlingsplan Psykatriplan	Administrasjon				x		
Kommunedelplan Oppvekst	Administrasjon	2017			x DR		
Kommunedelplan Hovedplan Veg	Teknikk og eiendom		2019				
Kommunedelplan Leland	Teknikk og eiendom		innarbeides i arealdel				
Kommunedelplan Leines	Teknikk og eiendom	2012	innarbeides i ny arealdel				
Kommunedelplan Leira	Teknikk og eiendom		2015 innarbeides i ny arealdel				
Kommunedelplan Kystsoneplan for Helgeland Interkommunal samarbeid	Teknikk og eiendom	2019	innarbeides i ny arealdel			x DR	
Beredskapsplaner							
Overordnet beredskapsplan Inneholder: plan for helsemessig og sosial beredskap, plan for kommunal kriseledelse, plan for omsorgsarbeid ved katastrofer/ulykker, helhetlig ROS – analyse	Administrasjon Kommuneoverlege	2016	2019 årlig oppdatering	x DR	x DR	x DR	x DR
Sektor- og fagplaner							
Bolig politisk handlingsplan	Administrasjon	2015			x DR		
Rehabiliteringsplan	Administrasjon	2005		x			
Strategisk kompetanseplan for Leirfjord kommune	Administrasjon	2016		x			
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner Interkommunal samarbeid	Administrasjon	2019					x

Prioriterte planoppgaver for perioden 2020- 2024							
Forkortelser: DR/HR= hel eller delvis revisjon. Lovpålagt plan, * ny oppstart av kommuneplan							
Planoppgave	Ansvar	Vedtatte/påbegynte planer		Oppstart av nye planer/rullering eksisterende i perioden 2020-2023			
		Sist Vedtatt	Påbegynt	2020	2021	2022	2023
Plan for den kulturelle skolesekken	Administrasjon	2008			x		
Hovedplan Avløp	Teknikk og eiendom	2015	2016				
Energi- og klimaplan Interkommunal samarbeid	Teknikk og eiendom	2010		x			
Avfallsplan for havner i Leirfjord kommune	Teknikk og eiendom	Ny plan		x			
Plan for trafikksikkerhet	Teknikk og eiendom	2015	2019				
Næringsplan Interkommunal samarbeid	Administrasjon	2012				x DR	
Landbruksplan Inneholder: Plan for forvaltning av hjortevilt	Teknikk og eiendom	2016	årlig oppdatering	x DR	x DR	x DR	x DR
Museums- og kulturminneplan	Administrasjon	Ny plan				x	
Bibliotekplan - folkebibliotek og skolebibliotek	Administrasjon	2014		x			
Plan for legetjenesten i Leirfjord kommune	Kommuneoverlege	Ny plan		x			
Lønnspolitisk plan	Administrasjon	2018					
Seniorpolitisk plan	Administrasjon	2018					
Arkivplan	Administrasjon	2016	fortløpende oppdatering				
Reguleringsplaner							
Reguleringsplan for Nonshaugveien	Teknikk og eiendom		2020	x			
Regulerings endring av reguleringsplan for Storåsen					x		

Behov for nye reguleringsplaner avklares gjennom revidering av kommuneplanens arealdel.

*ny oppstart

